

Rafał Górski: Apel do wicepremiera Morawieckiego o konsultacje z pracownikami

14 czerwca 2016 roku Instytut Spraw Obywatelskich zorganizował Ogólnopolskie Forum Rad Pracowników, na którym zaprezentowano „Apel do wicepremiera Morawieckiego”. Wyrażono w nim zdecydowane poparcie dla akcjonariatu pracowniczego jako elementu i warunku powodzenia „Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” (tzw. plan Morawieckiego).

Sygnatariusze Apelu zauważyli, że sukces akcjonariatu pracowniczego wymaga długiego przygotowania pracowników. Nie każdy bowiem rodzi się właścicielem-przedsiębiorcą, nie każdy ma potrzebną wiedzę i doświadczenie. Bez przygotowania pracowników do podjęcia tej odpowiedzialności akcjonariat może nie spełnić pokładanych w nim nadziei.

Takim przygotowaniem pracowników do roli współwłaścicieli mogą być rady pracowników. Jednym z warunków jest niemieszanie roli rady pracowników, jako podmiotu współodpowiedzialnego za przedsiębiorstwo i jego zobowiązania społeczne, z rolą kolejnego w zakładzie związku zawodowego. Aktualnie zbyt często pracownicy i pracodawcy traktują radę jako reprezentanta interesu pracowników, a nie dobra wspólnego w wymiarze przedsiębiorstwa.

Niestety, dotychczasowe rezultaty funkcjonowania rad pracowników w pierwszej kolejności z winy państwa należy uznać za porażkę. Na ponad 30 tys. przedsiębiorstw, w których zgodnie z ustawą mogłyby funkcjonować rady pracowników, w apogeum było ich ok. 10 proc. Jednak dziś ilość rad spadła do niewiele ponad 500 i nadal maleje. Polską tradycją, do której w kształtowaniu odpowiedzialności pracowników za dobro wspólne powinien nawiązywać Plan Morawieckiego, jest doświadczenie rad pracowniczych, w których struktury w latach 80. angażowali się także działacze podziemnej Solidarności.

Silne rady pracowników mogą być szkołą dla setek tysięcy osób, które będą stanowiły zaczątek w przygotowaniu polskich pracowników do roli odpowiedzialnych akcjonariuszy przedsiębiorstw, realizujących nie tylko zysk, ale także swoje zobowiązania społeczne wobec odbiorców ich produktów, dostawców, osób zatrudnionych oraz społeczności lokalnej. Dlatego uczestnicy forum zaapelowali do wicepremiera Morawieckiego o uwzględnienie w „Planie na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” nowelizacji ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji. W trakcie forum dyskutowano nad jedną z propozycji zmian – projektem przygotowanym przez Instytut Spraw Obywatelskich w oparciu o ogólnopolskie konsultacje społeczne.

Rafał Górski

fot. M. Żegliński